

PANLOC KÉSZPARKETTA

PanLoc lerakási útmutató

1.
Ellenőrizze a helyiség aljzatának egyenletességét. Ehhez használjon egy kb. 2 m hosszú lécet. Amennyiben 2 mm-nél nagyobb a szintkülönbség, úgy javasoljuk az aljzat kiegyenlítését. Az aljzat nedvességtartalma betonaljzat esetén 2%-nál ne legyen magasabb.

2.
Ha az aljzat nedvességtartalma 2%-nál magasabb (max. 5%), párafékező fóliát kell alkalmazni. A fóliacsíkok toldásánál 10 cm átfedés ajánlatos. Az előkészített aljzatra kell a parkettapárnát teríteni.

3.
Helyezze el az első parkettát az ábra szerint: a beeső fény irányában, balról jobbra haladva, csapos élével a fal felé, s legalább 10 mm-es táglási hézagot tartva a fal mellett az ékekkel. Nagyobb parkettafelületeknél 1 m parketta szélességre legalább 1,5 mm-nyi táglási hézagot számítson. A 18 m-nél szélesebb parketta felület esetén javasolt egy táglási hézaggal felosztani a helyiséget. Célszerű a felületet megszakítani az ajtónyílásokban, de ha ez nem történik meg, akkor az ajtótokot ne építsék szorosan a padlóra.

4.
A második parkettát kb. 20 fokos szögben tartva illessze az első parketta végéhez, majd fektesse le. Így haladjon végig az első soron. Az utolsó parkettát vágja le méretre: itt is hagyjon táglási hézagot. A beillesztés előtt a horonyból az esetleges szennyeződést, forgácsot távolítsa el: a parketta feszülésének egyik oka lehet a szennyeződés.

5.
A második parkettasort az első végén leesett darabbal kezdje. Ügyeljen rá, hogy az egyes végtoldások téglakötésszerűen kövessék egymást: a köztük levő távolság 500 mm-nél ne legyen kisebb.

6.
Illessze a második sor első parketta darabját az első sorhoz kb. 20 fokos szögben: a két parketta éle végig találkozzon - esetleg összeütő fával lazán rásegítve - majd könnyedén nyomja le.

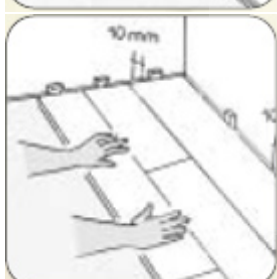
7.
Csúsztasson egy kb. 20 fokos éket a behelyezett parketta vége alá.

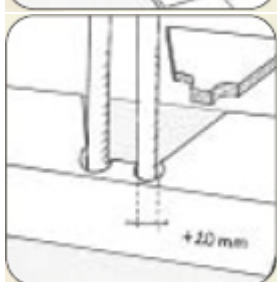
8.
Illessze a következő parketta végét kb. 20 fokos szögben az előző parketta végéhez és fektesse le.

- 9-10.
Az összeütő fával oldalról segítse pontos helyére a parkettát, s az ék egyidejű eltávolításával könnyedén nyomja le. A tökéletes záródást összeütő fával történő finom ütésekkel még fokozhatja. Folytassa a beépítést az előzőek szerint.

11.
Három sor parketta lehelyezése után a fal melletti ékeket célszerű ellenőrizni és kiigazítani.

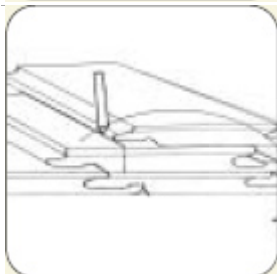

12.
Átmenő csövek esetében is biztosítani kell a megfelelő tágalási hézagot: a furat átmérője legyen legalább 20 mm-rel nagyobb a csőátmérőnél. A kivágott részt ragassza vissza a helyére, végül csőrőzsával takarja le a hézagot.

13.

Az ajtóborítást egy lehelyezett parkettahulladékot felhasználva tudja pontos hosszra vágni: így a parketta alácsúsztható lesz.

14.

Az utolsó sor parkettát pontos szélességi méretre kell vágni. A szükséges tágulási hézagot itt is meg kell hagyni: a parketta seholy nem érintkezhet közvetlenül a fallal, vagy egyéb fix épületszerkezettel. Küszöb nélküli átmenetnél a helyiségek közt célszerű megszakítani a parkettafelületet, s a rést megfelelő takaróidommal lefedni.

15.

Ajtóborítás, alacsony fűtőtest alá történő illesztésnél távolítsa el a lefektetett parketta hornyának peremét, és helyezzen el rajta megfelelő mennyiségű ragasztót az ábra szerint: így vízszintes helyzetben az összeütő fa segítségével csatlakoztathatja a következő darabot.

16.

Végül szedje ki a távolságtartó ékeket, helyezze el a takaróidomokat, szegélyléceket.

Fontos

Padlófűtés esetén speciális feltételek érvényesek, melyekről vásárlás előtt tájékozódjon!

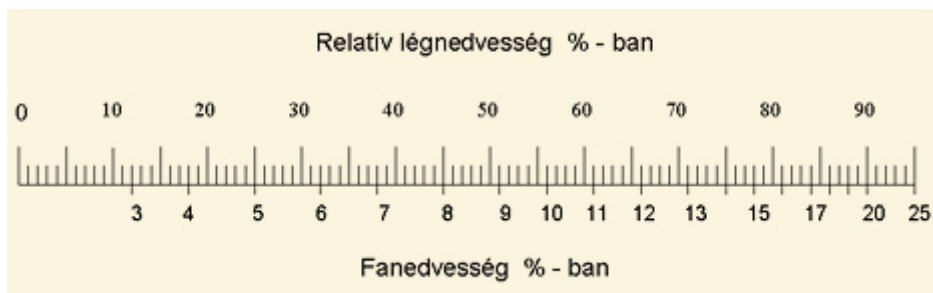
RELATÍV PÁRATARTALOM

Relatív páratartalom

A fa természetes eredetű, bonyolult kémiai felépítésű anyag. Finom, rostos szerkezete miatt mindig tartalmaz vizet és a környezeti páratartalom változásának hatására képes nedvességet felvenni, illetve leadni. A sok összetevő között is az első helyen a cellulóz áll. Ennek aránya irodalmi adatok szerint 40 - 50 %. Elsősorban ez a rostos szerkezetű anyag játssza a legfontosabb szerepet a vízforgalomban.

A természetes eredetű, rostos anyagok, mint a fa vagy a textil, a levegő nedvességtartalmának változása hatására reagálnak. Az ásványi eredetű építőanyagok, a beton és a téglák is hasonlóan viselkednek, de rostos anyagok esetében ez méretváltozással is járhat, különösen faanyagok esetén.

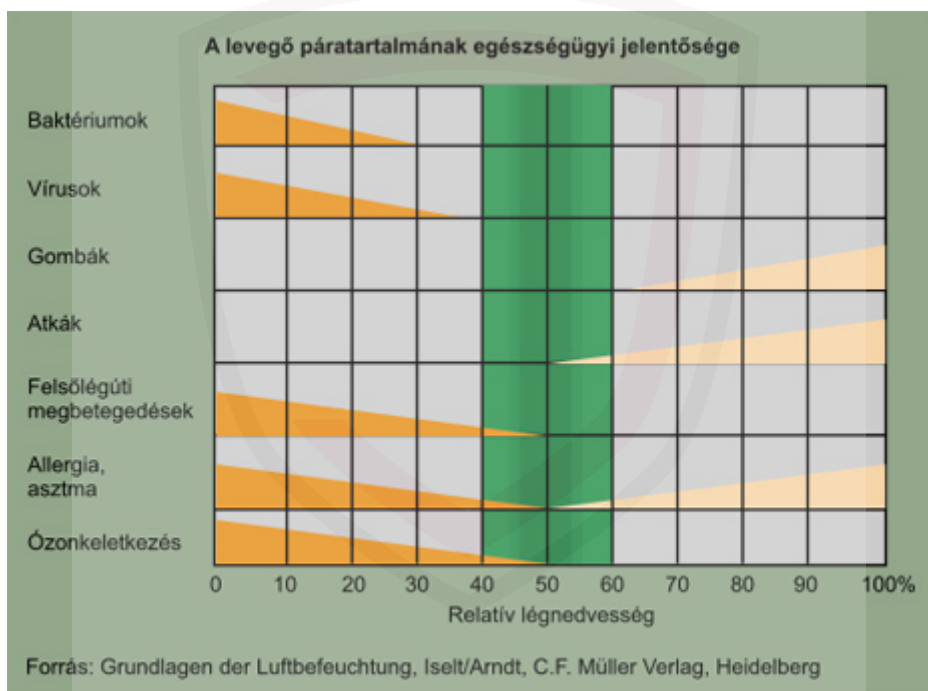
A gyakorlatban fontos tudni, hogyan változik a fa nedvessége a levegő relatív páratartalmának és hőmérsékletének változásával. Nagy jelentősége van a nedvességegyensúlynak, mert ez mutatja meg, hogy milyen nedvességet fog a fa felvenni a felhasználási körülményektől függően.

Az említett fizikai törvényektől nem tudjuk magunkat függetleníteni. Lakókörnyezetünkben fontos ennek a régi, sokoldalúan és egészségesen alkalmazható anyagnak a használata.

Ma már számos korszerű technikai lehetőség van a kellemetlen hatások kiküszöbölésére.

Az esetünkben gondot okozó alacsony páratartalom nemcsak a fára, hanem elsősorban az emberi szervezetre is többszörösen káros következményekkel járhat. A következő ábra a legismertebb negatív tényezők páratartalomtól függő változását szemlélteti.

Az ideális lakótéri illetve munkahelyi levegőklima szempontjából, a hőmérsékleten és a levegőtisztaságon kívül a páratartalomnak is meghatározó jelentősége van.

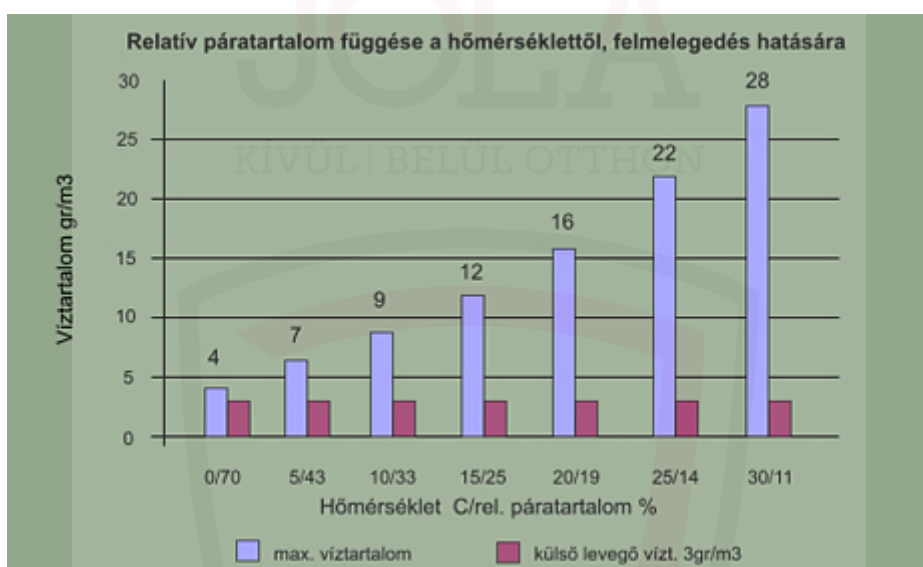
A mi földrajzi viszonyaink között a túlzottan nedves környezet veszélye viszonylag kisebb jelentőségű. A különösen hosszú, kontinentális téli hónapokban a túlzottan száraz levegő negatív hatásai viszont igen jelentősek.

A fűtési szezonban a túlzottan száraz levegő elkerülésére a szellőztetés nem használ.

Amennyiben ebben az időszakban mesterséges nedvesítéssel nem tudjuk a levegő "szomjúságát" csökkenteni, úgy az a környezetből fog vizet elvonni, a bőrből, a nyálkahártyából, a növényekből és a fából készült termékekből.

A levegő nedvességtartalma mérhető, melyet a relatív páratartalom mérőszámmal fejezünk ki. Ennek mérésére szolgál a hygrometer, azaz a páratartalom mérőműszere. Orvosilag a 40 - 60 % páratartalom ajánlott, mely esetén a levegőt ideális nedvességűnek érezzük. Ez az érték elsősorban egészségünk szempontjából fontos, de ideális növényeinknek, állatainknak, bútorainknak és a parkettának is.

A relatív páratartalom azt jelenti, hogy egy adott hőmérsékleten a levegő mennyi vizet tartalmaz ahhoz képest, amennyit maximálisan képes felvenni egy adott hőfokon. Ezért is van jelentősége a hőmérsékletnek, ugyanis minél melegebb a levegő, annál magasabb lehet a víztartalma (gr / m^3) is.

A külső és a belső levegő páratartalma közötti összefüggés			
Külső hőmérséklet	Belső hőmérséklet	Relatív páratartalom	
		külső	belső
+ 3,8	22	78	38
+ 1,1	22	82	33
+ 1,0	22	73	30
- 7,5	22	68	20
- 6,4	22	58	22
- 6,2	22	52	21
- 2,1	21	71	28
Mérés: Meteorológiai Hivatal/Hessen / Január			

1. sz példa	2. sz példa
A 10 °C hőmérsékletű levegő 10 gr/m³ vízgőzt képes felvenni. Ha a levegő 6 gr vízgőzt tartalmaz, akkor a relatív páratartalom 60% 6 gr / 10 gr = 60 %	A 22 °C hőmérsékletű levegő 17 gr/m³ vízgőzt képest felvenni. Ha az 1. példa szerinti levegőt 22 °C-ra melegítjük(mely 6 gr/m³ vízgőzt tartalmaz) akkor ez már csak 35 % relatív légnedvességnek felel meg. 6 gr / 17 gr = 35 %

A relatív páratartalom a felmelegítés következtében mintegy a felére csökkent. Pontosan ez következik be, amikor szellőztetünk.

Télen, fagypont alatt a levegő pedig már csak maximum 1 - 2 gr/m³ vizet tartalmaz, mely lakótérbe kerülve, párasítás nélkül 12 % légnedvességet eredményezne. A gyakorlatban, pótlólagos nedvességfelvétel folytán (ember, növények, kisebb párasítók) ez az érték 18 - 25 % alá nem szokott süllyedni. Fontos azonban felhívni a figyelmet arra, hogy még ez az érték is rendkívül alacsony.

A túlzottan száraz levegő következményei:

- kellemetlen közérzet, csökkenő oxigénfelvétel és-szállítás a véráramba
- meghűléses megbetegedés fokozódó veszélye
- száraz bőr
- porképződés
- bútorok, parketta károsodása, repedések

A faanyag bevezetőben említett, nedvességváltozással kapcsolatos tulajdonságai a parkettáknál még fokozottabban érvényesülnek. A vastagsághoz képest nagy felületek érintkeznek a környezettel. A készparketták esetében pedig az egyes elemek méretei is megnöttek.

Tapasztalható bizonyos ingadozás attól függően, hogy az adott fa milyen körülmények között fejlődött, de némi egyszerűsítéssel és kerekítéssel a legjellemzőbb értéke 0,33 % .

Ez azt jelenti, hogy 1 % fanedvesség csökkenésre a milyen mértékű zsugorodás következik be.

3. példa

Csaphornyos parketta nedvessége 8 %-ról 5 %-ra csökken, tehát a várható méretváltozás:

$$3 \times 0,33 = 0,99 \%$$

Ha az elem szélessége 65 mm, akkor a várható résméret

$$0,0099 \times 65 = 0,64 \text{ mm}$$

4. példa

Készparketta esetében

$$3 \times 0,0033 \times 192 = 1,9 \text{ mm}$$

Ez elég ijesztő mértékűnek tűnik, de a készparketta háromrétegű felépítése miatt, a középső réteg stabilizáló szerepének köszönhetően a zsugorodás mintegy 70 % -kal csökken. Ennek megfelelően, a legkedvezőtlenebb viselkedésű bükk fafaj esetében sem lehet a gyakorlatban 0,5 - 0,6 mm-nél nagyobb réseket mérni, elemenként. Abban az esetben, ha pl. egy nehéz bútor miatt az egyes elemek mozgása korlátozott, illetve több elem együtt mozog rés keletkezése nélkül (összeragasztva), akkor ezek az értékek összeadódnak.

Várhatóan kritikus esetekben, az utóbbi években egyre jobban terjed az úsztatott lerakási mód helyett a betonhoz ragasztással történő rögzítés. Padlófűtés esetén ezt egyébként is javasoljuk a jobb hőátadás miatt. Talán innen jött a gyakorlati felismerés, hogy ez a rögzítési mód kedvezőbb a rések keletkezése szempontjából is. Hangsúlyozandó, hogy rések keletkezése ez esetben sem kerülhető el extrém klimatikus körülmények között, de a rések előbb említett összeadódása megakadályozható.

A ragasztásos lerakási mód lényegesen jobb, egyenletesebb betonfelületet követel, különben az egyébként sem olcsó ragasztóból indokolatlanul nagy lesz a felhasználás. Többszintes épületek esetén külön fel kell hívni a figyelmet a hangszigetelés megoldására is, mivel értelemszerűen az alátét hablemez nem alkalmazható.

Ez a jelenség a lakás tulajdonosa számára kellemetlen, de igen száraz klíma esetén elkerülhetetlen. A nyári hónapokban, a páratartalom megnövekedésével a rések ismét eltűnnek. Ebben az évszakban az egyensúlyi nedvességtartalom elérheti a 11 %-ot, de ez az érték a fa rugalmassága folytán még nem okoz károsodást.

Klimatizálás

Sajnálatos módon ez a fogalom gyakran csak nyári melegben a hűtést jelenti, esetleg egy mérsékelt visszanedvesítéssel kombinálva. A téli jelentőségét már ismerjük, de megoldásként a kisebb szobai párasítókkal lehet találkozni a piacon. Ezek teljesítménye és szabályozhatósága kérdéses, mint ahogy ez az egyik lakásban mérhető is volt. Ezen túlmenően a bejuttatott nedvesség egyenletes elosztása is lényeges.

A lakótérpárasító készülékekből bőséges a kínálat, de teljesítményében és szabályozottságában magas minőség kevesebb akad. A fűtéssel elgőzöltető párasítók energiaigénye viszonylag magas, és a meleg gőz biológiailag sem kedvező. A hideg, nedves felülettel párologtatók teljesítménye általában kicsi. Az ultrahangos berendezések jelenthetik az igazán kedvező megoldást. A szakterület részletes ismeret nélkül úgy tűnik, hogy a mellékelt anyag szerint megjelent egy új generáció. Az eddigi fizikai ismeretek szerinti 40 -

100 kHz ultrahang frekvencia helyett 1700 kHz-en üzemelnek. Ennek következtében lényegesen megnő a " l/óra " teljesítmény, mindössze 0,05 KWh energiafogyasztás mellett (melléklet). Az hideg párasító berendezések viszont bizonyos vízelőkészítést(lágyítást) igényelnek, különösen keményebb vizek esetén.

Egy 100 m² alapterületű lakást véve (belmagasság 2,70 m) melynek relatív páratartalma 20 °C -on 19 % (azaz 3 gr/m³) , az összes víztartalom:

$$100\text{m}^2 \times 2,70 \times 0,003 = 0,81 \text{ kg}$$

Az ideális állapot eléréséhez biztosítani kellene ugyancsak 20 °C -on 50 %-ot, amikor a teljes vízmennyiségnek

$$100 \times 2,70 \times 0,008 = 2,16 \text{ kg}$$

kellene lenni. A hiányzó 1,36 kg nem tűnik jelentősnek, de csak egy pillanatnyi állapotot tükröz. Egy már kiszáradt lakásban sok egyéb nedvszívó anyag is van (textil, bútorok, tapéta, függönyök), tehát a valós "vízhiány" a fent számítotttnál lényegesen nagyobb.

Véleményünk az, hogy egészségünk és értékeink megóvása érdekében, építész és épületgépész szakmai körökben sokkal nagyobb jelentőséget kellene tulajdonítani ennek a kérdésnek. A korszerű nyomda-, papír-, és textilipar egyes területei e nélkül ma nem is működhethetnének. Kínálat pedig a szakvásárokon, szakmai folyóiratokban és az interneten is ma már bőségesen megtalálható.

Megj.: A közölt adatok szakirodalomból vett, tájékoztató jellegű értékek.